

Dr. Zora Rutar Ilc, odgovorna urednica
Zavod Republike Slovenije za šolstvo

SODELOVANJE ZA BOLJŠO ŠOLO IN – BOLJŠI SVET!

Morda se sprašujete, zakaj vas kar »zasipavamo« s sodelovalnimi in njim komplementarnimi pristopi in praksami? Prejšnja, dvojna številka, je bila v celoti posvečena tej temi, pa se še kar ne ustavimo. Seveda ne gre le za to, da smo na povabilo k pisanju na to temo uspeli pridobiti ogromno izvrstnih prispevkov, »v igri« je še več razlogov. Prvi je, da je to dobesedno tema prihodnosti, saj bodo napredni načini sodelovanja oz. skupnega delovanja vse bolj potrebni v vse bolj zapletenih okoliščinah sobivanja. Drugi je, da praksa to že prepoznavna in da se v javnih ustanovah in tudi šolah temu vse bolj sistematično posveča pozornost. Tretji razlog pa je, da se »metodologija«, pristopi tudi na tem področju razvijajo. Čeprav se morda na prvi pogled zdi, da smo vse to že počeli, a samo »malo drugače to poimenovali«, marsikdaj to ne drži, saj gre za drugačne poudarke, okoliščine in načine izvajanja sodelovanja.

Eden takšnih primerov je članek L. Bloom o »moči pripovedovanja zgodb«, pri čemer nikakor ne gre za pripovedovanje pravljic pri pouku (kar je sicer hvalevredna praksa), ampak za globoko izpovedno in povezovalno prakso, ki lahko na izjemno prepričljiv način poveže skupino ali skupnost ob izmenjavi intimnih izkušenj in refleksiji le-teh. Prav zgodbe so tiste, ki nam pomagajo osvetliti našo preteklost in trenutno situacijo ter nam pomagajo ustvariti želeno prihodnost. Zgodbe pa nam vedno omogočajo tudi razmislek o tem, kako bomo novo dosegli in zakaj bomo pri tem vztrajali. Delo z zgodbami nam tako znotraj šolskega prostora prinaša dragocen razmislek o vprašanih kot so: Kakšno izobraževanje in šolo si želimo? Kaj je učenje? Kako lahko v svoje delo vnesemo več odprtosti, radovednosti in sodelovanja?

Če gre v tem primeru za transformativne učinke na bolj osebni in skupinski ravni, gre v članku M. Sallaha tudi za transformativne učinke na širši skupnostni, celo družbeni ravni. Izjemen prispevek izjemnega avtorja, ki v akademski svet prihaja iz skrajno depriviligiranega okolja v Gambiji, in skozi prizmo akademika-aktivista s participativnimi pristopi želi prispevati k izboljšanju le-tega, k širšim družbenim spremembam – ne le k drugačnemu izvajanju pouka. Njegovi koncepti »narrativne disrupcije«, globalnega mladinskega dela in provokativne zavesti, omogočajo, da učenje in poučevanje postaneta globlja in transformativna namesto površinskega »kopičenja znanja«.

Vrsta prispevkov slovenskih pedagoških delavcev pa ilustrira, kako te prakse živijo in odmevajo v naši šolski praksi.

Končajmo s prispevkom, ki sicer začelnja tokratno številko, in na katerega smo še posebej ponosni: svetovno znana avtorja Hattie in Timperleyeva, zagovornika kakovostne povratne informacije, za našo revijo spregovorita o tej, za procese učenja in sodelovanja, ključni temi.

Sodelovalni pristopi in sodelovanje v šolskem prostoru v najširšem smislu nam tako vsem omogočajo, da razmislimo o tem k čemu želimo prispevati, na kakšen način bomo delovali in kako lahko skupaj ustvarimo boljšo šolo in – boljši svet.

Tudi tokrat so številko (so)urejali: Petra Založnik, Alenka Oblak in Jaka Kovač.

